

גמ' (א) גמ' (ב) גמ' (ג) גמ' (ד) גמ' (ה) גמ' (ו) גמ' (ז) גמ' (ח) גמ' (ט) גמ' (י) גמ' (יא) גמ' (יב) גמ' (יג) גמ' (יד) גמ' (טו) גמ' (טז) גמ' (יז) גמ' (יח) גמ' (יט) גמ' (כ) גמ' (כא) גמ' (כב) גמ' (כג) גמ' (כד) גמ' (כה) גמ' (כו) גמ' (כז) גמ' (כח) גמ' (כט) גמ' (ל)

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא היו מחילה אמר ליה ר' הונא: (ב) תושב' ד' ד' מ' ע' ע' ו' ומנ' לקמן ד' ד' ט' ג' (ג) בא"ד והוא על רבש היתה ומכל מקום אי לא נל"ז וכן מביא ונעיל נמי משמע וכו' ע' ר' רבא הוא גליון:

הגהות

גמ' אריה בר יהודה א"ר קשה לא קשיא בר' כ"ל כולקמן גמ' פ' ר"ה צביה דרב יהושע היה מלמדו דרש ולא היה שם שקדמו: (א) ר' תושב' ד' ד' מ' ע' ע' ו' ומנ' לקמן ד' ד' ט' ג' (ב) בא"ד והוא על רבש היתה ומכל מקום אי לא נל"ז וכן מביא ונעיל נמי משמע וכו' ע' ר' רבא הוא גליון:

עושין פסין

שליפניהו. דלח ק"ל הא תקנתא: נקטינהו מבתריה. שלח יחזור רב הונא ויתקנס: איתביה. לסייעה דשפיר עבד: עיר חדשה מודדין לה מוישיבתה. חס מוקפת חומה ולינה מיושבת כולה כעצמ' למדוד תמוניה לא ימדוד לה מן החומה אלא מן הצדדים דחומתה לאו חומה היא לשוייה כולה כד' אמות האילן ושיבתה חדשה שקדמה חומתה לשיבתה אכל ישנה ושזבה ישנה וקדם לחומתה מודדין לה מחומתה: והאי נמי. האי פרסם הרי הוקף ימים רבים והך השומרה נעשה עכשיו והיקף הפרסם לאו אדעתא דהך דירה הוא דומי כי הוקף ולבסוף יש: א"ל רב פפא לרבא. לסייעה: אדרבלין. צנאס שעושים מחילה לל צדיקיהס כשצנאס צנאס: כיוון דלצניעותא היא. ולמחר סתרי לה לאו כלום היא והא נמי לנציטומא דיוס ולינה צעלמא היא צעלמא דהיא דירה. לנחתי. שלח דלור שם אלא להשמר מה שניינו שם: ערשייתא. שמוט שמוט לצד וכל שבויה היו מצנאות הרבה ולא המיר את העיר כולה צידת ונע"פ שיהיה עיר קטנה שאין נכנסין בה שנים ריבוא ומנ' לקמן (ד' ט' ג'). עיר של יחיד מערבין את כולה והיינו של יחיד שאינה דומה לרגלי מדבר של שנים ריבוא: משום פירא דבי תורי. שזה עמוקה היתה בין שכונה לשכונה וכן היו מניחין גרעני מתריס לאלול השורים והעיר אין לה חומה ומצנאות של (צ"ח) צמח' השכונות מפולשים מחילה לשכור הגרעינין

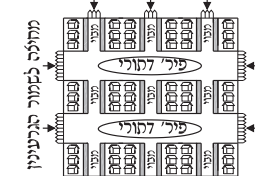
פרק שני

עירובין

כו.

מזערב לכולה מחוזה ערשייתא. פי' רש"י לא המיר לערב כולה יחד אלא ע"כ שהיתה עיר קטנה ומנ' לקמן (ג) עיר של יחיד מערבין את כולה וקשיא דצ"כ כילד מערבין לקמן (ד' ט' ג'). אמרין דשל רבים הוא דקאמר רבה בר אבוה מערב לכולה מחוזה ערשייתא

שליפניהו אול רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע נקטינהו מבתריה למחר איתביה רבינא לרבא "עיר חדשה מודדין לה מוישיבתה וישנה מחומתה איזו היא חדשה ואיזו היא ישנה חדשה שהוקפה ולבסוף ישבה ישנה ישבה ולבסוף הוקפה והיא נמי כהוקפה ולבסוף ישבה דמי א"ל רב פפא לרבא והאמר רב אמי במחיצות אדרכלין לא שמה מחיצה אלא כיוון דלצניעותא עבידא לה לא הויה מחיצה ה"כיוון דלצניעותא עבידא לה הויה מחיצה (א) ואמר רב הונא בריה דרב יהושע לרבא והאמר רב הונא במחיצה בר אבוה מערב לה לכולה מחוזה ערשייתא ערשייתא משום (א) פירא דבי תורי והא פירא דבי תורי במחיצה העשויה לנחת דמאי פירא עלייהו ריש גלותא "החכמים התמה להרע ולהיטיב לא ידעו: א"ר אלעאי שמעתי מר"א ואפי' בית כור: מתניתין דלא כחנניה דתניא חנניה אומר ואפילו היא ארבעים סאה כאסטרטאי של מלך א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו שנאמר "וידי ישיעיהו לא יצא (אל) חצר התיכונה כתיב העיר וקריתן חצר מכהן לאיסטריטאי של מלך שהיו כעיררות בינויות במאי קמיפלגי מר סבר עיררות בינויות הויין בית כור ומו"מ' ס' סאה הויין וישעיהו מאי בעי התם אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן מלמד שחלה חוקיה והלך ישעיהו והושב ישיבה על פתחו מכאן לת"ח שחלה מושיביו ישיבה על פתחו ולא מילתא היא דילמא אתי לאיגרויי ביה שמון: וכן שמעתי הימנו אנשי חצר ששכב אחד ולא עירב ביתו אסור: וזה תנן ביתו אסור להוציא ולהכניס לו ולהן אמר רב הונא בריה דרב יהושע אמר רב ששת לא קשיא הא

מחילה לשכור הגרעינין ועשו מחילות לראשי המצנאות כלל ד' שחוץ לעיר להשמר הגרעינין" ואלו משני ליה מחילה לרמף את המצנאות ולעשות העיר אחת ונע"פ שמהו של קיימא היתה: פירא. שמהו כמו פירא כדכתיב מנש' מתנית

דכל חד וחד הוה שזיר למצריה ועיר של יחיד לא צניע שזיר אלא שיהיה של רבים קודם אלא ודאי של רבים היתה (א) ולעיל (ו): נמי משמע שהיתה של רבים גמי אצולי דמחוזה דלאמר אינלמל דלתומי נעלות צילה היו חיב עליה משום רה"ר משמע דהו שם ס' רבוא מ"מ אי לא משום פירי דבי תורי היו יכולין לערב כל העיר יחד והוה משייירי נ' דיריין לר' יהודה או שלש תליות לר' שמעון:

דבי תורי. פירס הקונטרס דמחוזה פירס שאין לה חומה ועשו מחילה כראשי מצנאות ללל כל לשמור גרעינין ולא חשיב מחילה להטקף המצנאות ולעשות כל העיר כאחת לפי שהיהקף לא נעשה בעצור העיר אלא לשמור פירא דבי תורי ומשמע שר"ל שהוקף פירא שזר העיר דאם הוקף אחרי כן או נעשה גם בעצור העיר והוה מחילה מעלייתא וקשיא דלינשא משמע שאלס נפלקה משם הפירא דהוי מחילה מעלייתא ולפי' הקונטרס' אף אם לא היה הפירא לא היה נימך כיון דהוקף ולבסוף יש עווד מה שפי' בקונטרס דמחוזה לית לה חומה לא נהירא דלאמר לעיל אצולא דמחוזה אינלמל דלתומיה נעלות צילה ונראו דמוקפת חומה היתה אחר שנתייצבה והיו יכולין לערב יחד אי לא פירא דבי תורי שהיתה בין ערסא לערסא לאורך המזוי והיתה ימירה מצית סאמי ועמוקה י' ואלו היו יכולים לערב מערסא לערסא לפי שלא היו יכולין לעטול מצו לוח הפירא היו קרפי יומר מצית סאמי ולא דמי לכריא דפירי דלעיל דלאוין למחלל ארס וארע"ג דיש להו מחילות אינם מועילים כלום דמחילות העשויות לנחת הם ורש"י פי' כילד משעבין לקמן ד' ט' ג' משום פירא שמפסיק ואין יכולין להלך משכונה לשכונה והוה כחריץ שבין צ' תליות דלמריין לקמן (ד' ט' ג'): שמעבין שמים ואין מערבין אחת והכל (א) ולא משמע

והרנן ביתו אסור לו וזהו. וליכא למימר דמתניתין דמצטל כדנתי שות צמו דאם כן מאי לא מנלתי לי חצר אי נמי משמע ליה דמתניתין איירי אפילו צמס: ואלו

רבינו חננאל

שירות להוליך דרכים וכו' נמי הונא בריה דר' יהושע נמי וסייעיה לרבא ואמר מחיצה פי' אינה עשויה (לעוה) לנחת פי' להיות קבועה לעולם כבנון אלא ע"א הונא, ואמר רב הונא כל מחיצה שמתרת לטעול שבחה למכו מחיצה שאינה עשויה (לעוה) לנחת אינה מחיצה. ועוד הא רבא בר אבוה מערב למחוזות שבתא. ערסא מחיצת' חוקתא שירתא דקביעין וקיימן ועשויות לנחת. פי' ערסא שכונ' שכונה. וכיון שהסיכוי כולן כרבא. וכי מה עשה רבא הונא (יהוה) שלא כהונן הוה קרי עלייהו חכמים המה להרע וגו'. פי' בירא תורי באר דמחצא וארי כי היא רסן ועיר הגדולה וכבר דאנו פי' לרבותיה הגאונים ולחיה זה אבל אנו מחבנו דהיי' שריא קבלה בדינו:

מתניתין. א"ר אלעאי שמעתי מר אליעזר שפילו רביה כו. ומתניתין דלא כחנניה דרמיא כחנניה אומר ארבעים סאה באסוריאל של מלך. ותנן בית כור שהוא י' סאה א"ר חנן ושעון מקרא אחר דרשו ויהו ישעיהו לא יצא חצר התיכונה. כתיב עיר קרית' חצר מיכן לחצר של מלכים שהיא כעיריות בינויות ובהו אפילו נתא דרין סבר עיריות בינויות שלשים סאה וחנניה כמר פי' סאה. ישעיה מאי בעי חתם. אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן שחלה חוקיהו ובא ישעיה והושב ישיבה על פתחו מיכן לחתי שחלה מושיביו ישיבה על פתחו ולא מילתא היא

מסכת שבועות

פרק ב' המשך משנה א'

אמר רבי שמעון, נתרף תורת כל אהד ואהד בידו; אלא בשדה הלכן עד הפסח, ובשדה האילן עד עצרת:

עין משפט

במא מ"י פס"ח מה' שבת ה"ל ה' ע"ש"א א"ל פ"י שנת סעף א': כ' ג' ב' ג' מ"י פס"ח מה' שבת ה'לכ"ט ט' פס"ח ע"ש"א א' ע"ש"א א"ל פ"י שנת סעף א':

רבינו חננאל

ידיעות להוליך דרכים וכו' נמי הונא בריה דר' יהושע נמי וסייעיה לרבא ואמר מחיצה פי' אינה עשויה (לעוה) לנחת פי' להיות קבועה לעולם כבנון אלא ע"א הונא, ואמר רב הונא כל מחיצה שמתרת לטעול שבחה למכו מחיצה שאינה עשויה (לעוה) לנחת אינה מחיצה. ועוד הא רבא בר אבוה מערב למחוזות שבתא. ערסא מחיצת' חוקתא שירתא דקביעין וקיימן ועשויות לנחת. פי' ערסא שכונ' שכונה. וכיון שהסיכוי כולן כרבא. וכי מה עשה רבא הונא (יהוה) שלא כהונן הוה קרי עלייהו חכמים המה להרע וגו'. פי' בירא תורי באר דמחצא וארי כי היא רסן ועיר הגדולה וכבר דאנו פי' לרבותיה הגאונים ולחיה זה אבל אנו מחבנו דהיי' שריא קבלה בדינו: מתניתין. א"ר אלעאי שמעתי מר אליעזר שפילו רביה כו. ומתניתין דלא כחנניה דרמיא כחנניה אומר ארבעים סאה באסוריאל של מלך. ותנן בית כור שהוא י' סאה א"ר חנן ושעון מקרא אחר דרשו ויהו ישעיהו לא יצא חצר התיכונה. כתיב עיר קרית' חצר מיכן לחצר של מלכים שהיא כעיריות בינויות ובהו אפילו נתא דרין סבר עיריות בינויות שלשים סאה וחנניה כמר פי' סאה. ישעיה מאי בעי חתם. אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן שחלה חוקיהו ובא ישעיה והושב ישיבה על פתחו מיכן לחתי שחלה מושיביו ישיבה על פתחו ולא מילתא היא

גא א ב מיי פ"ב מה"ט
עירובין הלכה א סמך עשין א
טו"ע ח"מ ס"י שפ ע"פ א:
גב ג מיי ש"ס הל' ב טו"ע
ש"ס
א ד מיי פ"א מהלכות
עירובין הל' ס סמך עשין א
טו"ע ח"מ ס"י שפ ע"פ א:

י"א מצאתי לי חבר. היינו דוקא בתלמידי דמנאי ככל שעה
(פסחים דף לט.) עד שבאחי אלל ר"א בן יעקב יהודה
לדברי אי נמי לא מנא חבר שמע מר"א קאמר:
אצוותא חרוזיותא. פירש בקונטרס קיב עצה הגדל סביב
הדקל ונכרך ועולה
כללזכי גפנים ואין נראה לר"י דבפי
כל שעה (פסחים דף לט.) אמרי' מה
מנה מין זרעים חף מרור מין זרעים
והתם אמרינן דתרחיביה אצוותא
דדיקלא ואפשר דהן ב' מינין ושניהן
נכרכין סביב הדקל^(א):

הדרן עלך עושין פסין

בבב מערבין. פי' בקונט' עירובי
חליכות ותחומין ואין נראה
דבעירובי חליכות צעין פת לכולי
עלמא דפרק הדר (לקמן דף ע"א:) וכל
האי פירקא מוכח דאיירי בתחומין:
ולרבה בבית הפרס. ור"ת
בפסחים (דף ק"ג.) אמר
אונן ומורע וצית הפרס צעושי
פסק לא העמידו דצרייהס צמקוס
כרת פירוש לא העמידו דצרייהס
לעמלתו משום דאיכא כרת אס לא
יעשה פסק והכא משמע דאפי' כצביל
עירוב לא העמידו דצרייהס והתם
נמי ע"י דציקה דרב יהודה איירי
דקאמר צית הפרס כדתן ושוין צ"ש
וצ"ה שדוקין לאכולי פסחים ואין
דוקין לאכולי תרומה וקאמר מאי
דוקין א"ר יהודה אמר שמואל מנפח
אדם צית הפרס והולך לו ואף ע"ג
דמפרש דהתם צפרק צתרא דלהלות
(משנה ד) אסך משה כ"לד הוא
דוק מציא עפר שהוא יוכל להסיטו
ונתן לתוך כברה שנקיפה דקין וממחה
אס יש עטם כשעורה עמא היא
דציקה מיירי אס כבר עבר וצדיקה
דרב יהודה איירי אס רוצה לעבור
וה"פ מאי דוקין אס רוצה לעבור
ו"ל דהא דקאמרין התם דלא
העמידו דצרייהס צמקוס כרת היינו
משום דאיכא נמי כרת לעושי פסק
בטומאה ולכן דוקא לעושי פסק לא
העמידו דצרייהס א"ע"ג דאיכא כרת
כרת אלל אין דוקין לאכולי תרומה
אף על גב דליכא כרת לאכולי תרומה
בטומאה כיון דאיכא מיתה העמידו
דצרייהס והכי אמרינן בחומר בקדש
(תנ"ך דף ע"ב:) לעושי פסק לא העמידו
דצרייהס צמקוס כרת פי' אפי' צמקוס
כרת לאכולי תרומה העמידו דצרייהס
צמקוס מיתה פי' אף על גב דליכא
כרת אלל מיתה כדפרישית אלל
הכא בטומאה כהן ליכא כרת אלל

רבינו הגנאל

פיסקא וכן מעתה מנו
אנשי חצר שכח
אחד ממנו ולא עירב ביהו
אסור להניס ולחוציא. לו אבל
להם מותר והתן ביהו אסור לו
ולחן. ופרקינן מתני' ר' אליעזר
אידך רבן ואסקנא ביה
השרויין בחצר אחת ושכח
אחד ולא עירב לדברי ר' י
אליעזר אין צריך לבטל רשות
לכל אחד ואחד ולרבי חכמים
צריך לבטל רשות לכל אחד
ואחד. א"ל רב פפא לאביי לר'
אליעזר רבין דגלי גלי:
ערקבלין פי' ירוקת שם
אצותא חרוזיותא.
ירוקת שיוצאין בתן פסח:
הדרן עלך עושין פסין

מתני' ר"א. כדאמר ר' אלעאי שמעתי מר"א: רשות ביתו ביטל.
ואע"ג דלא פירש בהדיא רשות ביתו דהא דלמי' דללא פירש
דאי פירש לא מצי למימר ר' אלעאי בקשתי לי חבר ולא מנאמי דהא
כ"ע מודו דשרי: פשיטא. דבהכי פליגי ולמה ליה לרב ששם לומר
כשמתימלי לומר: אמר רבה אנא רוב

הא ר"א והא רבנן כשתימצי לומר לדברי
ר' אליעזר המבטל רשות חצירו רשות ביתו
ביטל^(א) לרבנן המבטל רשות חצירו רשות
ביתו לא ביטל פשיטא אמר ר' רחבה אנא
ורב הונא בר חנינא תרגימנא לא נצרכא
אלא לחמשה ששרויין בחצר אחד ושכח אחד
מהן ולא עירב לדברי ר"א כשהוא מבטל
רשותו אין צריך לבטל לכל אחד וא' לרבנן
^(ב) כשהוא מבטל רשותו צריך לבטל לכל
אחד ואחד^(ג) כמאן אולא הא דתניא חמשה
שרויין בחצר אחד ושכח אחד מהן ולא
עירב כשהוא מבטל רשותו אין צריך לבטל
רשות לכל אחד ואחד כמאן ר"א רב כהנא
מתני הכי רב טביומי מתני הכי כמאן אולא
הא דתניא ה' ששרויים בחצר אחד ושכח
אחד מהן ולא עירב כשהוא מבטל רשותו
אינו צריך לבטל רשות לכל אחד ואחד כמאן
אמר רב הונא בר יהודה אמר רב ששת כמאן
כר"א א"ל רב פפא לאביי לר"א אי אמר לא
מבטילנא ולרבנן אי אמר מבטילנא מאי
טעמא דר"א משום דקסבר המבטל רשות
חצירו רשות ביתו ביטל והאי אמר אנא לא
מבטילנא או דילמא טעמא דר"א משום
^(ד) דרבת בלא חצר לא עבידי אינשי דדיירי
וכי קאמר לא מבטילנא לאו כל כמיניה א"ע"ג
דאמר דיירנא לאו כלום קאמר ולרבנן אי אמר
מבטילנא מאי טעמא דרבנן משום דקסברי
המבטל רשות חצירו רשות ביתו לא ביטל
והאי אמר מבטילנא או דילמא טעמא דרבנן
משום דלא עבידי אינשי דמסלק נפשיה
לגמרי מבית וחצר והווי כי אורח לגבייהו
והאי כי אמר מבטילנא לאו כל כמיניה
דקאמר) א"ל בין לרבנן בין לר"א כיון דגלי
דעתיה גלי: וכן שמעתי ממנו שיוצאים
בערקבלין בפסח: מאי ערקבלין^(א) אמר ריש
לקיש אצוותא חרוזיותא:

הדרן עלך עושין פסין

בבב מערבין ומשתתפין חוץ מן המים
ומן המלח והכל ניקח בכסף מעשר
חוץ מן המים ומן המלח^(א) הנודר מן המזון
מותר^(ב) (במלח ובמים) מערבין לניזיר בין
ולישראל בתרומה סומכוס אומר בחולין ולכהן
בבית הפרס ר' יהודה אומר אפי'^(ג) בין הקברות
מפני

לאו לא העמידו דצרייהס צמקוס מנא' דאפי' אס מערבין לדבר הרשות
אורחא דמלתא הוא לערב לדבר מנא' כדאמר צפ' כ"ל משתתפין
לקמן דף ע"ג.) וצמאנה רבה אפי' צלא ניפות התירו כגון ללמוד
תורה ולישא אשה ולדון לערערי עמסה כדי להליל מידם כדאמר במס'
ע"ג (דף י"ג.) ובפרק מי שהוליאיהו (לקמן דף מ"ג.) דמדלל מיימתי
התם הא דרב יהודה משמע דצלא ניפות איירי ולכן נקט נמי הנך
מלות ולא נקט אחרניי וכן מצינו דמשום כבוד הצרייהס התירו לטמא
בטומאה דרבנן צמי שמתו (ברכות דף ע"ב:) גבי מדלגין היינו ע"ג ארעות:
מפני

חוץ מן המים ומן המלח. ללאו מידי דמוזן הן וטעמא דעירוב משום
דעמיה ודירתו צמקוס מוונותיו הוא וכיון שנתנו כל בני התערב כדי
מוזן צית אחד נעשה כאלו כולן דרים בתוכו ונמאסו כל רשות
אחת וכו' וכן בעירובי תחומין נעשה כמי (א) ששכב עם ומשום יש לו
אלפים אמה לכל רוח הלכך דבר מוזן צעין: **בבכף** מועשר. בתוך
ירושלים כשהוא מווליא [ללורך מאכלו] כדכתיב (דברים י"א) ונתתה
הכסף ככל אשר תאזה נפשך: חוץ מן המים ומלח. בגמרא מפרש
טעמא דלאו פרי מפרי הוא: מערבין לניזיר. עירובי תחומין:
ביין. ואף על גב דלא חוי לדידיה חוי לאחרניי וכיון דמוזנא
דחוי ליה צעין ובגמרא מפרש מאי טעמא לא פליג סומכוס הא חוץ לכהן:
קאמר לה מניחין עירוב לכהן צית הפרס א"ע"ג דצעין דמצי למיזל ולמיסקליה ומיכליה התם דאי לא מצי אזיל התם היכי
קני שציתה כהואל דוכתא למיהו כאלו שצת שס (א) צית הפרס שפיר דמי דסיפקא דרבנן הוא ומוטר ליכנס ע"י נפוח:

גמ' (ב) לקמן ס"ג (א) רבא (ג) לקמן ע"ד (ד) כל זה
עד תמן כר"א בס"א אינו
רש"י (ה) לקמן ס"ג
(ו) פסחים לט. ע"ש
(ז) לקמן פ"א. קדושין לד.
(ח) זכרות לה: (ט) ז"ל
במים ובמלח וכו' ור"א
זכרות לה: (י) פסחים כג.
לקמן כ"ה. (יא) ס"א בבית
תורה (י"ג) וי"ד לעיל
נמשנה (י"ג) עין מוס'
סוקה לו: ד"ה בקי

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ככל
מערבין עירובי חליכות. נ"ב
כן מוקי לה בדף פ"א ע"ש
(ב) ד"ה חוץ מן רשות
אחת וכן בעירובי תחומין
נעשה כמו ששבת שס
ומש:
(ג) ד"ה ונתתה וכו' כלו
שצת שס דהא לאו ביתו
הוא ולא מצי למייר שם
צית הפרס שפיר דמי:
(ד) תורה ד"ה ולכן
וכו' א"ע"ג דאיכא כרת
כיון דאי לא עבר פסח
גמי איכא כרת:

גליון הש"ס

גמ' פשיטא מבטל
רשות צריך לבטל לכל
אחד ואחד. עין לקמן דף
ק"ג ע"ב מוס' ד"ה צביל
רשותיכו:

הגהות

גמ' והאי כי אמר
מבטילנא לאו כלום
קאמר בר. כ"ל:
(תמכת מנות)
רש"י ד"ה ולרבנן.
ביתו מביטל בר.
כ"ל:
(תמכת מנות)

תורה אור

רש"י א' ונתתה הכסף
בכף אשר תאזה נפשך
בכף וצמאנה וכו' ובשכר
ובכף אשר תשאקך נפשך
ואבלת שם לפני יי אלהיו
ושמחת אתה וביתך:
(דברים י"א)

הדרן עלך עושין פסין

בבב מערבין. עירובי חליכות (ב)
ותחומין: ומשתתפין. צמכוי:

חוץ מן המים ומן המלח. ללאו מידי דמוזן הן וטעמא דעירוב משום
דעמיה ודירתו צמקוס מוונותיו הוא וכיון שנתנו כל בני התערב כדי
מוזן צית אחד נעשה כאלו כולן דרים בתוכו ונמאסו כל רשות
אחת וכו' וכן בעירובי תחומין נעשה כמי (א) ששכב עם ומשום יש לו
אלפים אמה לכל רוח הלכך דבר מוזן צעין: **בבכף** מועשר. בתוך
ירושלים כשהוא מווליא [ללורך מאכלו] כדכתיב (דברים י"א) ונתתה
הכסף ככל אשר תאזה נפשך: חוץ מן המים ומלח. בגמרא מפרש
טעמא דלאו פרי מפרי הוא: מערבין לניזיר. עירובי תחומין:
ביין. ואף על גב דלא חוי לדידיה חוי לאחרניי וכיון דמוזנא
דחוי ליה צעין ובגמרא מפרש מאי טעמא לא פליג סומכוס הא חוץ לכהן:
קאמר לה מניחין עירוב לכהן צית הפרס א"ע"ג דצעין דמצי למיזל ולמיסקליה ומיכליה התם דאי לא מצי אזיל התם היכי
קני שציתה כהואל דוכתא למיהו כאלו שצת שס (א) צית הפרס שפיר דמי דסיפקא דרבנן הוא ומוטר ליכנס ע"י נפוח:
לתוך